

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

БИСТРОВ Я.В., ДОЙЧИК О.Я.

***МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З НАПИСАННЯ
МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ***

**для студентів спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська**

**Івано-Франківськ
2023**

УДК 80:81'1(072.8)

Методичні рекомендації з написання магістерських робіт для студентів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська / уклад. Бистров Я.В., Дойчик О.Я. Івано-Франківськ, ПНУ ім. В.Стефаника. 2023. 67 с.

Методичні рекомендації укладено з метою допомогти магістрантам у написанні та оформленні кваліфікаційних дипломних робіт з філологічної спеціальності. Посібник деталізовано розкриває структуру і зміст кваліфікаційної магістерської роботи, основні правила і вимоги щодо написання кожного структурного елементу дослідження. Методичні рекомендації містять інформацію про основні етапи підготовки та графік виконання магістерських робіт з вимогами до попередніх захистів кожного розділу. Посібник включає докладно розроблені кафедрою критерії оцінювання магістерських робіт, котрі містять пояснення щодо оцінювання кожного етапу виконання дослідження.

Методичні рекомендації призначено для здобувачів другого рівня освіти.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Сабадаш Д.В. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника.

Нісевич С.І. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри декоративного мистецтва Косівського інституту прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв.

*Друкується за ухвалою Вченої ради факультету іноземних мов
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(протокол № 9 від 19 червня 2023 р.)*

© Бистров Я.В., 2023

© Дойчик О.Я., 2023

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	
Вибір теми магістерської роботи.....	4
Збір та аналіз наукових фактів.....	5
СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	
Титульна сторінка.....	6
Анотації.....	8
Зміст.....	11
Вступ.....	13
Теоретичний розділ.....	26
Практичний розділ.....	27
Висновки.....	27
Список використаної літератури.....	32
Список джерел ілюстративного матеріалу.....	32
Додатки.....	33
ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	
Загальні вимоги.....	34
Порядок оформлення цитувань і покликань.....	36
Оформлення списку використаної літератури.....	37
Оформлення ілюстративного матеріалу.....	40
Таблиці. Малюнки. Діаграми.....	42
Додатки.....	45
АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ	
Вимоги до написання й оформлення тез доповіді на конференції.....	46
Вимоги до написання й оформлення статей.....	47
ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	
Графік виконання магістерської роботи.....	53
Попередній захист теоретичного розділу.....	54
Попередній захист практичного розділу.....	54
Рекомендації щодо підготовки презентацій.....	55
Документи, які подаються на публічний захист.....	57
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	
Виконання роботи.....	61
Захист роботи.....	64
ПРОЦЕДУРА ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ	66
ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ	67

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна магістерська робота з філології – це випускне наукове дослідження, яке виконується самостійно і передбачає використання набутих студентом/студенткою компетентностей з фахових дисциплін при вирішенні конкретних науково-дослідницьких завдань у філологічній галузі. Магістерська робота має комплексний характер і відображає набуті навички виконання наукового дослідження, а саме: уміння самостійно визначати і розв'язувати фахові проблеми, виконувати конкретні наукові завдання, здійснювати збір, систематизацію, фаховий аналіз мовних явищ, застосовувати відповідні методи філологічного аналізу, систематизувати й самостійно оцінювати отримані науково-практичні результати.

Вибір теми магістерської роботи

Тема магістерської роботи визначається магістрантом/магістранткою за погодженням з науковим керівником відповідно до загальнонаукової проблематики випускової кафедри, затверджується на засіданні кафедри на початку 1 семестру магістратури (вересень). При виборі теми особливу увагу слід звертати на актуальність і наукову новизну обраного напряму дослідження. Тема роботи може бути запропонована студентом/студенткою відповідно до власних наукових зацікавлень, або рекомендована науковим керівником.

Формулювання теми повинно бути лаконічним та ємним, відображати мету, об'єкт і предмет, матеріал дослідження.

Наприклад:

- Відтворення іронії в українському перекладі роману Івліна Во «Men at Arms»
- Лінгвокогнітивні характеристики англомовних інтернет-мемів на тему COVID-19
- Перекладацькі трансформації в аудіовізуальному перекладі (на матеріалі перекладу серіалу «Відьмак»)
- Особливості перекладу діалогічного мовлення у кінодискурсі (на матеріалі телесеріалу *Sherlock* (2010-2017))

Збір та аналіз наукових фактів

Кожне магістерське дослідження розпочинається зі збору й систематизації фактів: опрацювання теоретичних джерел з обраного напрямку дослідження, виокремлення та систематизація наявних підходів до аналізу емпіричного матеріалу, підбору найбільш оптимального алгоритму дослідження відповідно до обраної теми. Наступним етапом є опрацювання емпіричного матеріалу (наприклад, тексту обраного роману, чи скрипту фільму, підбірки статей на політичну тематику, тощо) з метою виокремити необхідну кількість вибірки для дослідницької роботи в межах тематики дослідження. На цьому етапі важливими є критичне осмислення фактів, класифікація та систематизація матеріалу, з'ясування закономірностей та зв'язків.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Обов'язковими структурними елементами магістерської роботи є:

- Титульна сторінка
- Анотація українською мовою
- Анотація англійською мовою
- Зміст
- Перелік умовних скорочень (якщо необхідно)
- Вступ
- Розділ 1 (теоретичний)
- Висновки до розділу 1
- Розділ 2 (практичний)
- Висновки до розділу 2
- Висновки
- Список використаної літератури
- Список джерел ілюстративного матеріалу
- Додатки

Нумерація сторінок у тексті роботи починається зі сторінки, на якій розміщено ЗМІСТ – сторінка 2.

Титульна сторінка

Титульна сторінка дипломної роботи містить інформацію про вищий навчальний заклад, в якому виконана робота, факультет, кафедру, де навчається студент/ка, прізвище, ініціали автора/авторки, курс, шифр і назву спеціальності, науковий ступінь, вчене звання, прізвище ініціали наукового керівника та рецензента, місто і рік виконання роботи.

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

факультет іноземних мов
кафедра англійської філології

ДИПЛОМНА РОБОТА
освітнього рівня – магістр
на тему
«СТРАТЕГІЇ І ТАКТИКИ ВІДТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО
В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ
ХУДОЖНЬОГО ФІЛЬМУ *EASY VIRTUE*)»

Виконала: студентка групи А(м)-21
спеціальності 035.041 Філологія.
Германські мови і літератури
(переклад включно), перша – англійська
Канц С.-М..Б.

Керівник: к. ф. н., доц. Дойчик О.Я.

Рецензент: проф. Билиця Я.Т.

Івано-Франківськ – 2022

Анотації

Анотації – це стисла характеристика кваліфікаційної роботи, яка надає інформацію про тему, об'єкт, предмет, мету, матеріал, методи дослідження. Анотація містить також коротке викладення отриманих результатів роботи.

Не допускається використання скорочень чи аббревіатур в тексті анотації. Також анотація не повинна містити загальні факти чи власні роздуми. Рисунки, таблиці, цитати та покликання на джерела літератури теж не входять до анотації.

Анотацію слід писати двома мовами: українською та англійською.

Україномовна анотація повинна бути обсягом 500-1000 слів (разом з ключовими словами не більше **1 сторінки**)

Ключові слова. Перелік ключових слів та словосполучень (здебільшого **5-7**) має відповідати основному змісту наукової праці, відображати тематику дослідження, уможливлувати тематичний пошук роботи. Ключові слова подаються у називному відмінку однини, в рядок, через кому.

Англomовна анотація (**SUMMARY**) – переклад анотації з української мови англійською з ключовими словами (**Key words**).

Зразок анотацій подано нижче. У друкованому примірнику роботи анотації підшиваються після титульного аркуша, перед змістом роботи.

АНОТАЦІЯ

Чаплінська С. Р. Відтворення авторського стилю Френка Баума в англо-українських перекладах казки “The Wizard Of Oz”. Дипломна робота освітнього рівня – магістр. На правах рукопису. Спеціальність 035.041 Філологія. Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська. Івано-Франківськ, 2021.

У роботі досліджено індивідуальний стиль автора на основі трьох варіантів перекладів казки Френка Баума “The Wizard of Oz”. Актуальність роботи зумовлена її зорієнтованістю на вивчення проблеми співвідношення понять “ідіостиль” та “ідіолект”, які мають багато спільного, проте не є тотожними, а також специфікою відтворення авторського ідіостилу Ф. Баума в українських перекладах повісті.

Мета роботи полягає у встановленні домінант авторського стилю Френка Баума та його специфіки в англо-українських перекладах казки “The Wizard of Oz”.

У дослідженні використано такі методи: описовий метод; дедуктивно-індуктивний метод; метод спостереження та лінгвістичного опису; перекладацько-зіставний метод аналізу оригіналу і перекладів власних назв; лінгвостилістичний аналіз; зіставний метод; метод кількісних підрахунків.

Переклади казки Френка Баума українською мовою дали змогу встановити особливості індивідуального стилю автора. Із основних домінант ідіостилу Френка Баума виокремлено патріотизм, контрастне змалювання дійсності, емоційно-сміслові навантаження та образи-символи.

Ключові слова: ідіостиль, ідіолект, домінанта ідіостилу, перекладацькі трансформації, власні назви, стилістичні засоби.

SUMMARY

Chaplinska S. R. Rendering of the Frank Baum's writing style in the English-Ukrainian translations (a case study of the fairytale "The Wizard of Oz"). MA Thesis, manuscript. Specialty 035.041 Philology. Germanic Languages and Literatures (including Translation), First Foreign Language – English. Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, 2021.

The master's paper deals with the individual style of author based on three translations of the Frank Baum's fairytale. The relevance of research is focused on the study of the problem of relations between the concepts of "the individual style" and "the idiolect" which have much in common, but they are not identical. The research is also focused on the specificity of the Frank Baum's writing style and the Ukrainian translations of the fairytale. The objective of the work lies in the determining of the dominant ideas of Frank Baum's focus on individual style and its specificity in the English-Ukrainian translations of the fairytale "The Wizard of Oz".

Such research methods were used in the master's paper as the descriptive method; the deductive and inductive method; the method of observation and description; the linguostylistic method; the comparative method (in order to compare the translations of proper names with the original); the method of quantitative calculation.

The translations of Frank Baum's fairytale gave the opportunity to determine the peculiarities of the author's individual style. The main dominants of F. Baum's individual style were highlighted in the paper: the patriotism, the contrasting depiction of reality, the emotionally-logical load and the images of symbols.

Key words: individual style, idiolect, dominant of the individual style, translation transformations, proper names, stylistic devices.

Зміст

Зміст подають на початку кваліфікаційної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), висновків до кожного розділу, загальних висновків, додатків, списку використаної літератури, списку джерел ілюстративного матеріалу.

Зміст має відображати логіку дослідження в межах обраної теми, докладну структуру та послідовність роботи. Назви розділів і підрозділів слід формулювати лаконічно і зрозуміло. Назви не повинні повторювати назву самої кваліфікаційної роботи, але мають корелювати з нею.

Зразок оформлення змісту кваліфікаційної роботи подано нижче.

Перелік умовних скорочень, символів, позначень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Перелік друкують двома колонками, де зліва в алфавітному порядку наводять скорочення, а справа – їхнє розшифрування. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться. За потреби, перелік умовних скорочень подається після змісту.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

МО	– мовна особистість
ФО	– фразеологічна одиниця

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	7
1.1. Поняття комічного в естетиці, літературознавстві, лінгвістиці...7	
1.1.1. Національний компонент у структурі комічного.....	11
1.1.2. Види комічного та їхнє співвідношення.....	18
1.2. Мовні та позамовні засоби репрезентації комічного	23
1.2.1. Мовна гра.....	25
1.2.2. Пародія.....	29
1.2.3. Іронія.....	34
1.2.4. Стилiстичні засоби творення комічного	36
1.3. Прийоми відтворення комічного в перекладі.....	40
Висновки до розділу 1	44
РОЗДІЛ 2. ВІДТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ МУЛЬТФІЛЬМІВ.....	45
2.1. Способи перекладу мовної гри.....	45
2.2. Способи перекладу іронії.....	54
2.3. Способи перекладу сарказму	67
2.4. Способи перекладу пародії.....	74
2.5. Способи перекладу стилістичних засобів творення комічного..	79
2.6. Стратегія доместикації в перекладі комічного.....	81
Висновки до розділу 2.....	90
ВИСНОВКИ.....	91
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	93
ДОДАТКИ.....	98

Вступ

Вступ – важлива частина кваліфікаційної роботи, яка розкриває найсуттєвіші характеристики проведеного наукового дослідження. У вступі необхідно окреслити загальний рівень дослідження проблеми, її значущість та ступінь розробки в теоретичному і практичному плані (з покликаннями на відповідні джерела). Необхідно також обґрунтувати важливість та потребу в дослідженні, яке проводитиметься, та розкрити його актуальність.

Актуальність теми – це її сучасність, важливість, соціальна та наукова значущість для розвитку сучасної теорії і практики філологічної галузі. Формулюючи актуальність, студент/ка повинні відповісти на питання, чому варто виконати дослідження на обрану тему.

Актуальність дослідження може бути зумовлена, наприклад:

- *недостатнім рівнем вивчення певної проблеми;*
- *відсутністю системного аналізу певної проблеми;*
- *необхідністю системного вивчення певної проблеми;*
- *загальною тенденцією сучасних досліджень в межах певного напрямку філологічних студій.*

ВСТУП

Феномен *homo sapiens* у всьому розмаїтті власних виявів привертає увагу представників різних наук протягом багатьох століть. Однією із найпривабливіших і найскладніших залишається проблема, яка пов'язана із механізмами думки і мовлення та їх взаємодії.

Зацікавленість науковців до мовної особистості проявилася на початку ХХ століття, коли вчені усвідомили необхідність вивчення реальної мови кожного індивідуума та особистісного говоріння, переорієнтовуючи дослідження на носія мови. У наш час феномен мовної особистості, крім лінгвістів, цікавить також соціологів, філософів, етнологів, психологів.

Дослідження базується на теоретичних лінгвістичних положеннях Ю.М. Караулова, згідно з якими мовна особистість володіє власним знанням мови та особливостями її використання. У дослідженні також були використані окремі теоретичні аспекти проблеми мовної особистості, висвітлені у працях Я.В. Бистрова (Бистров, 2020), Ю.З. Бобкової (Бобкова, 2010), Я.О. Бондаренко (Бондаренко, 2009), Л.О. Калмикової (Калмикова, 2013), Е.Г. Луговської (Луговська, 2009) та ін.

Загальна спрямованість сучасної лінгвістичної науки на дослідження людського чинника в мові, а також застосування наратологічного підходу до опису мовної особистості літературного персонажа визначають **актуальність** цього дослідження.

Особливої актуальності набуває дослідження жанру художньої автобіографії як типу тексту, яким послуговуються сучасні письменники, зорієнтовані на зображення людської діяльності в контексті її життєвих подій. Автобіографія як популярний жанр літератури та біографічні тексти зокрема не тільки активно використовуються сучасними письменниками, але й потребують докладного вивчення з точки зору лінгвістики та наратології.

Актуальність дослідження підтверджується ще й підвищеною зацікавленістю до творчості Мартіна Еміса і зокрема його постмодерністського автобіографічного роману “Experience: A Memoir” (2000), що залишив помітний слід в англійському літературному процесі загалом і зокрема в біографічній прозі в аспекті аналізу мовної особистості художньо-біографічного наративу.

Наукова новизна дослідження – обов’язковий елемент вступу до кваліфікаційної роботи, в якому чітко й коротко представлено основні наукові положення, запропоновані студентом / студенткою особисто й самостійно, а також зазначається ступінь їхньої відмінності від результатів, відомих раніше. Наукова новизна – найважливіший аргумент щодо актуальності й новітності проведеного дослідження, оскільки характеризує особистий внесок дослідника у розробку зазначеної проблематики. Ступінь новизни отриманих результатів можна сформулювати так:

- *вперше виявлено / досліджено/ проаналізовано / встановлено / виявлено /...* (якщо отримано нові результати);
- *доповнено / розширено / удосконалено / уточнено / узагальнено та систематизовано /...* (якщо раніше відомі положення було конкретизовано, доповнено, уточнено, тощо).

Формулюючи положення наукової новизни, слід чітко конкретизувати особисті результати дослідження в теоретичному й практичному плані.

Наприклад:

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в магістерській роботі *вперше* встановлено лінгвостилістичні маркери та дискурсивні стратегії реалізації мовної особистості наратора художньої автобіографії з урахуванням досягнень лінгвістики, психолінгвістики, наратології й літературознавства.

Мета і завдання дослідження

Мета – це кінцевий науковий результат дослідження, якого має досягти студент/ка у процесі роботи. Мета корелює з об'єктом і предметом дослідження і формулюється на основі теми як узагальнений напрям роботи: *виявлення спільних і відмінних рис ...*, *з'ясування особливостей ...*, *виявлення характеристик ...*, тощо.

Завдання дослідження – це поетапні кроки досягнення поставленої мети. Завдання корелюють зі змістом роботи, відображають її структуру та послідовність. Завдання формулюються такими дієсловами: *визначити...*, *довести ...*, *розглянути....*, *виявити....*, *дослідити ...*, *схарактеризувати ...*, *критично проаналізувати ...*, *виокремити ...*, *систематизувати ...*, *узагальнити ...*, *класифікувати ...*, *обґрунтувати ...*, тощо.

Мета магістерської роботи полягає у виявленні особливостей репрезентації мовної особистості автора-наратора в художній біографії у межах тексту окремого художнього твору Мартіна Еміса “Experience: A Memoir”.

Для досягнення визначеної мети в роботі вирішувалися такі **завдання:**

- обґрунтувати методикку опису та визначення поняття мовної особистості;
- з’ясувати основні параметри, характеристики та цілісну структуру мовної особистості;
- навести класифікацію основних типів наратора і визначити поняття наратора в художньому автобіографічному тексті;
- схарактеризувати особливості художньої (авто)біографії;
- проаналізувати наративні особливості текстів художньо-біографічної прози;
- відтворити ключові стратегії мовленнєвої поведінки мовної особистості наратора;
- визначити лінгво-стилістичні маркери мовної особистості наратора.

Приклади формулювання мети дослідження:

- **Мета** магістерської роботи полягає у виявленні особливостей репрезентації мовної особистості автора-наратора в художній біографії у межах тексту окремого художнього твору Мартіна Еміса “Experience: A Memoir”.
- **Метою** дослідження є з’ясування лінгвостилістичних та лінгвокогнітивних характеристик іронії в тексті роману Дж. Барнса «Метроленд».
- **Мета** магістерської роботи полягає у з’ясуванні лінгвокогнітивних характеристик концепту *ДЕТЕКТИВНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ*, вербалізованого у текстах оповідань А. Конан-Дойла *The Adventures of Sherlock Holmes*.

Об’єкт і предмет дослідження

Об’єкт дослідження – це процес або явище, яке викликає зацікавлення дослідника і створює проблемну ситуацію.

В межах об’єкта дослідження, який, зазвичай, є доволі широким, студент/ка обирає певний *аспект*, який безпосередньо буде досліджуватися в кваліфікаційній роботі, і є **предметом**

дослідження. Іншими словами, предмет – це те, що буде вивчатися в межах певного об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження формулюються чітко і лаконічно, зазвичай, одним реченням, і повинні корелювати з темою магістерської роботи.

Наприклад:

➤ **Об'єктом** дослідження є дискурс мовної особистості наратора художньої автобіографії Мартіна Еміса «Experience: A Memoir».

Предметом дослідження є засоби репрезентації автора-наратора як одного із видів реалізації мовної особистості в романі.

➤ **Об'єктом** дослідження є іронія вербалізована в тексті роману Джуліана Барнса «Метроленд».

Предмет дослідження – лінгвокогнітивні й лінгвостилістичні параметри іронії в романі.

➤ **Об'єктом** дослідження є концепт *ДЕТЕКТИВНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ*.

Предметом дослідження є засоби вербалізації концепту *ДЕТЕКТИВНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ* в оповіданнях А. Конан-Дойла.

Методи дослідження

Використані в процесі дослідження методи слід перерахувати і описати у зв'язку із змістом та завданнями проведеної роботи, коротко зазначаючи, який саме аспект роботи виконувався за допомогою того чи іншого методу. Перелік методів також корелює із логікою і послідовністю дослідження.

Наприклад:

Для досягнення мети дослідження та вирішення конкретних завдань було використано такі **методи**:

описовий метод – для опису ключових понять дослідження;

метод спостереження та лінгвістичного опису – для виявлення, класифікації та представлення відібраного мовного матеріалу;

лексико-семантичний аналіз – для виокремлення семантичних полів та з'ясування частиномовної приналежності лексичних одиниць;

семантико-стилістичний метод, що дозволяє виявити та описати мовні засоби, якими виражається автор-наратор в романі;

кількісний метод – для уточнення та порівняння отриманих емпіричних даних на різних етапах комунікативної діяльності мовної особистості, а також для визначення поняттєвих і комунікативно-прагматичних домінант у структурі аналізованої мовної особистості

Матеріал дослідження

Матеріал дослідження визначається тематикою обраного напрямку. Джерелом фактичного мовного матеріалу можуть бути словники різних типів, художні тексти певного автора чи кількох авторів, котрі репрезентують певну літературну течію, газетні тексти, інтернет-блоги, рекламні тексти, кінотексти, скрипти анімаційних, художніх, документальних фільмів, тощо. Достатня кількість опрацьованого матеріалу дозволяє стверджувати про достовірність отриманих результатів та сформульованих висновків дослідження. Приблизна кількість мовної вибірки, що забезпечує достовірність результатів, залежить від об'єкта й предмета дослідження і становить:

- до 1 тис. стор. художнього тексту (включно з його перекладом),
- 200-300 текстових фрагментів, виокремлених методом суцільної вибірки з медіатекстів (статті, промови політиків), з кінотекстів,
- 200-300 мовних одиниць, виокремлених методом суцільної вибірки з лексикографічних джерел (фразеологізмів, фразових дієслів, ідіом) та верифікованих за допомогою корпусів

Наприклад:

➤ **Матеріалом** дослідження обрано роман сучасного американського письменника Джуліана Барнса «Метроленд» (обсягом 280 стор.)

➤ **Матеріалом** роботи є романи Джона Гріна «Paper towns» (2008) та «The Fault in Our Stars» (2012), переклад романів «Паперові міста» (2017) та «Винні зірки» (2017) українською мовою, здійснений Вірою Назаренко (заг. обсяг 1250 стор.).

➤ **Матеріалом** дослідження обрано анімаційні фільми:

1. Cars 2 2011 (Walt Disney Animation Studios) та український переклад Сергія Ковальчука
2. Cars 2006 (Walt Disney Animation Studios) та український переклад Олекси Негребецького
3. Despicable Me 2010 (Illumination Entertainment) та український переклад Федора Сидорука
4. Ice Age 2006 (Blue Sky Studios) та український дубляж студії «Цікава ідея»
5. Ice Age: Collision Course 2016 (Blue Sky Studios) та український дубляж творчим колективом «Постмодерн»
6. Ice Age: Continental Drift 2012 (Blue Sky Studios) та український дубляж творчим колективом «Постмодерн»
7. Ice Age: Dawn of the Dinosaurs 2009 (Blue Sky Studios) та український дубляж творчим колективом «Постмодерн»
8. Madagascar 2005 (DreamWorks Pictures) та український дубляж студією «Так Треба Продакшн»
9. Madagascar 3: Europe's Most Wanted 2012 (DreamWorks Pictures) та український переклад Олекси Негребецького
10. Merry Madagascar 2009 (DreamWorks Pictures) перекладено за підтримки Нового каналу

➤ **Матеріалом дослідження** слугували 374 фразеологічних одиниць англійської мови, які містять семантичний компонент «явища природи», виокремлені методом суцільної вибірки із таких лексикографічних джерел: Cambridge International Dictionary of Idioms (2021), Collins English Dictionary (2021), Longman Dictionary of English Idioms (2001). Отримані результати були верифіковані на предмет їхнього вживання за допомогою аналізу корпусу The British National Corpus.

Теоретичне значення роботи. Необхідно зазначити, які теоретичні питання уточнювалися, доповнювалися, поглиблювалися в межах проведеного дослідження. Наприклад:

Теоретичне значення роботи полягає в розбудові характерних ознак поняття мовної особистості як виду повноцінного уявлення особистості, встановленні її психічного, соціального, етичного складників крізь призму мови та дискурсу. Поглиблений теоретичний аналіз особистості автора в художній автобіографії М. Еміса робить внесок у подальше вивчення типології нараторів у навчальних курсах із стилістики й інтерпретації тексту.

Практичне значення роботи. Зазначаються відомості про практичне застосування одержаних результатів при виконанні роботи, а також рекомендації, як їх використати.

Наприклад:

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання його вихідних положень та результатів на практичних заняттях з англійської мови, у викладанні спецкурсів з лінгвістики тексту, теорії дискурсу, інтерпретації тексту, літературознавства, а також при написанні навчальних посібників та студентських наукових праць.

Апробація роботи. Слід вказати, на яких студентських наукових конференціях, семінарах було оприлюднено і обговорено результати проведеного дослідження. Обов'язково зазначаються збірники тез конференцій та вісники / збірники наукових праць, де було опубліковано результати магістерської роботи (тези, статті).

Наприклад:

Апробація роботи. Основні положення і результати магістерської роботи були виголошені в доповіді на звітній науково-практичній конференції студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за 2013 рік, а також тезах, опублікованих у матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Мовна комунікація і сучасні технології у форматі різнорівневих систем» (Горлівка 2012, 2013).

Структура роботи – перелік усіх структурних елементів кваліфікаційної роботи із зазначенням короткого змісту кожного з них. Вказується кількість уміщених таблиць і рисунків, загальна кількість сторінок, а також кількість найменувань, зазначених у списку використаних джерел. Наприклад:

Мета та завдання дослідження зумовили **структуру** магістерської роботи, яка складається зі вступу, двох дослідницьких розділів, висновку, списку використаної літератури (95 найменувань) і додатків.

У Розділі 1 досліджуються поняття мовної особистості, її основні ознаки та характеристики; типологія нараторів в сучасній лінгвістичній науці та особливості художньої (авто)біографічної прози, а також розглядається специфіка досліджуваної автобіографії Мартіна Еміса крізь призму літератури постмодернізму.

У Розділі 2 здійснюється аналіз лінгвостилістичних особливостей засобів реалізації мовної особистості наратора в художній автобіографії Мартіна Еміса “Experience: A Memoir” на лексико-семантичному та синтаксично-стилістичному мовних рівнях, виокремлюються основні періоди творчості мовної особистості наратора, характеризується наратор та тип його мовної особистості.

Робота містить 18 малюнків та 2 таблиці. Загальний обсяг роботи – 96 сторінки.

Основна частина кваліфікаційного дослідження, зазвичай, складається з двох розділів (теоретичного та практичного), однак, за потреби, студент/ка можуть також розділити практичну частину на два розділи. Кількість та структуру розділів студент/ка узгоджує з науковим керівником. Основному тексту кожного розділу може передувати коротка передмова, де описується обраний напрям дослідження й обґрунтування наступних кроків та застосованих методів.

Наприкінці кожного розділу формують **висновки до розділу**, де стисло узагальнюють наведені у розділі теоретичні та практичні результати дослідження. Абзаци висновків до розділів можна нумерувати. Не можна включати у висновки цитати інших дослідників, потрібно формулювати тільки власні спостереження, узагальнення та результати.

Теоретичний розділ

Розділ 1 має, зазвичай, теоретичний характер. У ньому докладно розкривається загальне теоретичне підґрунтя запланованого дослідження. Розкриваються основні теоретичні підходи до планованого аналізу мовного матеріалу, визначаються основні категорії, поняття, дотичні до обраної теми, характеризуються терміни та їхні визначення. Студент/ка здійснює критичний огляд теоретичної літератури, з'ясовує ступінь опрацювання обраної проблеми, аналізує праці інших дослідників (з обов'язковими покликаннями на них у тексті роботи), визначає алгоритм власного аналізу, який здійснюватиметься у практичному розділі.

Практичний розділ

Розділ 2 має, зазвичай практичний, дослідницький характер. У ньому студент/ка пропонує власний послідовний аналіз вибірки ілюстративного матеріалу (художніх текстів, медіатекстів, кінотекстів, тощо) на основі алгоритму, визначеного у теоретичному розділі, викладає власні спостереження та отримані результати дослідження і формулює висновки щодо проведеної роботи.

Висновки

У Висновках підводять підсумки проведеного дослідження, послідовно описуючи власні висновки щодо теоретичних і практичних положень, наведених у роботі. Висновки загалом мають корелювати з метою і завданнями дослідження, сформульованими у вступі, а також повніше розкривають наукову новизну проведеного дослідження.

Необхідно навести якісні та кількісні показники результатів роботи, обґрунтувати їхню достовірність, окреслити напрямки та перспективи подальших досліджень з обраної теми.

Зазвичай, послідовність абзаців висновків корелює з логікою і послідовністю проведеного дослідження (яка відображена у змісті роботи). Абзаци в загальних висновках не нумеруються.

Зразок загальних висновків до кваліфікаційної роботи подано нижче:

ВИСНОВКИ

Дослідження поняття мовної особистості являє собою аналіз різних видів поведінки, діяльності, комунікації, інтелекту, емоцій та всього того, що за допомогою мови та мовної компетенції особистості показує суть самого поняття людини та вирізняє її з поміж інших. Під мовною особистістю ми розуміємо особистість, яка виражається в мові і реконструюється в основних своїх рисах на базі мовних даних. Існує три підходи до вивчення мовної особистості, структурними одиницями яких є слова, як одиниці вербально-асоціативної мережі, ідеї та концепти, що характеризують картину світу кожної мовної особистості та цілі, завдання і мотиви, які обумовлюють індивідуальні особливості особистості та мотивують її. Завдяки одній із цих ознак ми впізнаємо у співрозмовнику щось типове для нього, інші ж допомагають виявити наслідки пережитих ним обставин.

Проаналізувавши відповідність між типом особистості та вибором нею дискурсивних елементів, встановлено, що мовці використовують певні дискурсивні стратегії, спрямовані на досягнення поставленої комунікативної мети та характеризують їх як мовних особистостей трьох типів: *депресивних*, для яких типовими є самокритика та самозвинувачення; *демонстративних*, що відрізняються надмірним вживання перебільшень та інтенсификаторів та *паранояльних*, які характеризуються агресивністю.

Окрім того, у ході дослідження було залучено ще одну класифікацію мовних особистостей, які відповідно до своєї ролі в конфліктній ситуації постають *інвективними* (вдаються до прямої вербальної агресії), *куртуазними* (виявляють емоції образи) та *раціонально-евристичними* (демонструють здоровий глузд та іронію).

Проаналізувавши сучасні наратологічні теорії, було встановлено способи подавання та розподілу оповідних подій у межах діалогу письменника і читача. Автор твору делегує своє мовлення явному чи неявному нараторові, дискурс якого формує точку зору читача щодо описуваних подій. У літературознавстві та наратології існує два типи наративної оповіді: я-нарація, де оповідь ведеться від першої особи і є суб'єктивізованою точкою зору наратора та об'єктивізована

розповідь від третьої особи. Згідно із ситуаціями, в яких перебувають наратори, вони поділяються на гетеродієгетичних в екстрадієгетичних ситуаціях, розповідаючи історію, в якій не виконують ролі персонажа; гетеродієгетичних в інтрадієгетичних ситуаціях, тобто ведуть оповідь другого ступеня про події, в яких вони відсутні; гомодієгетичних в екстрадієгетичних ситуаціях, розказуючи власну історію та гомодієгетичних в інтрадієгетичних ситуаціях, будучи оповідачем другого ступеня власної історії.

На основі проведеного аналізу наративу Мартіна Еміса встановлено ознаки гомодієгетичного наратора в екстрадієгетичній ситуації, оскільки наратор розповідає власну історію і діє як головна особа твору.

Дослідження особливостей наративу вказало на ряд відмінностей між самим автором твору та наратором, що є витвором уяви першого, результатом взаємодії суб'єкта-реконструктора та суб'єкта-прототипа тексту автобіографії, оскільки природа автора – матеріальна та є зовнішньою щодо художнього світу, а наратор постає як виключно внутрішнє функціональне явище твору.

В ході аналізу особливостей художньої автобіографії було встановлено, що це специфічне міжродове жанрове утворення, що поєднує в собі риси художності та документальності та основними ознаками якого є художнє зображення життєпису реальної історичної особи, опора на справжній документ, психологічне занурення у внутрішній світ головного героя, застосування художнього домислу, суб'єктивність оповіді, ідентичність автора, оповідача та героя, нелінійна хронологія зображуваних подій, оповідь від першої особи. Художні біографічні твори також постають джерелом вивчення поглядів самого біографа, а також історичних особливостей часу, в якому він живе.

Під час проведеного дослідження було виявлено тенденцію авторів постмодернізму до відходження від канонів творення традиційної художньої автобіографії та все частішого звернення до гри біографічними фактами, порушення хронології та руйнування загальноприйнятих тенденцій написання автобіографічного тексту, руйнуючи й читацький горизонт очікування. Читач такої біографії виступає співучасником оповіді та виробляє власну позицію щодо описуваних подій, проводячи власне історико-біографічне розслідування та активізуючи інтерпретацію образу зображуваної особистості, він визнається

рівним із автором та стає рівноправним співучасником авторської гри із текстом.

Здійснивши аналіз засобів вираження мовної особистості наратора художньої автобіографії, було виявлено, що структура мовної особистості постає як єдність лексики, тезаурусу, прагматикону, а також комунікативних та когнітивних аспектів.

Реконструюючи модель мовної особистості наратора автобіографії, нами було визначено основні періоди його творчого життя: *творчий період юності (youth)* та *період творчості дорослого письменника (adult)*, що дало змогу порівняти світогляд обох “Я” Мартіна Еміса.

В процесі аналізу зміни ставлення наратора до основних подій та понять свого життя, таких як смерть, літературний світ, що є власне відображенням стосунків Мартіна із батьком, а також його пожиттєві нещастя із зубами, ми виявили, що центральною фігурою, яка розмежовує ці два періоди його творчості, а також надзвичайно сильно впливає на зміну світогляду наратора є його кузина Люсі, яка зникла напередодні Різдва 1973 року і червоною ниткою пронизує всі спогади автора автобіографії.

Згідно із класифікацією акцентуєваних мовних особистостей, в результаті аналізу дискурсу Мартіна, розглядаємо його як чітко виражену депресивну мовну особистість із частковими паранояльними рисами.

Кількісний аналіз використання наратором дискурсивних стратегій дав нам змогу виявити в його дискурсі домінування стратегії ввічливості, що характеризує наратора як справжнього англійця, в соціумі якого ввічливість відіграє особливу роль. Згідно із спрямованістю дискурсу наратора на реалізацію певних функцій мови та мовленнєвої комунікації, дискурс мовця ми розподілили на інформаційний, фатичний, маніпуляційний та афективний, що є результатом реалізації наратором дискурсивних стратегій інформування, фатичної, маніпуляційної та афективної стратегій, втілених у жорсткій, м'якій та гнучкій формах. Мовна особистість наратора автобіографії характеризується також дискурсивною свободою, що проявляється у здатності мовця легко переходити від одного мовленнєвого реєстру до іншого.

Оцінюючи лексичний склад оповіді, можна стверджувати, що для мовлення наратора Мартіна характерні лексеми загального значення, нейтральна лексика загального вжитку, яка поруч із оказіональним вживанням вульгаризмів, іншомовних слів та ненормативною лексикою і сленгом, набуває експресивності. В ході дослідження лексики наратора нами були виявлені ключові слова-теми *experience, life, death, love*, навколо яких розгортаються найбільш значні семантико-тематичні групи лексики.

Після здійсненого аналізу, лексика твору була поділена нами на семантичні класи, що об'єднують в собі мовні одиниці тієї чи іншої частини мови. Дієслова, об'єднані нами в клас буття, мовленнєвої діяльності, фізичної дії, морально-інформаційної дії, положення в просторі. До класів іменників належать власні назви, прізвиська, нейтральні позначення людей, приміщень, просторових понять та ін. Найбільш яскраво представлені прикметники класу фізичного та природного стану, зовнішності людини, загальної позитивної оцінки. Значною частотністю вживання характеризуються прислівники способу дії, ступеня, міри, кількості, часу.

Проаналізувавши представлення суб'єктивного Я-наратора в романі, ми виявили, що разом із особовими займенниками *I, we*, найчастіше використовуються емоційні маркери депресивного стану (*depression, cry, self-pity*), що найяскравіше вказують на депресивні риси мовної особистості наратора.

Розглянувши синтаксичний аспект проблеми, виявлено надмірну кількість риторичних запитань та коментарів, що є одними із найяскравіших ознак депресивних мовних особистостей. Прийом протиставлення використовується наратором для самоствердження і демонструє його демонстративні характеристики. Для вираження думки в процесі спілкування наратор удається до еліптичних речень, за допомогою простих речень створює динамізм оповіді, а називні речення використовує для ознайомлення читача із подальшими подіями. Щоб привернути увагу до певних подій чи емоцій, оповідач вдається до інверсії, паралельні конструкції та повтори підкреслюють важливу інформацію.

Аналіз стилістичних засобів та фігур дозволив виявити маркери реалізації мовної особистості наратора на стилістичному рівні. На сторінках твору розгортається цілий діапазон індивідуально-авторських метафор, що передають похмуру сприйняття реальності наратором.

Виявлений нами широкий спектр використання порівнянь вказує на креативні риси мовної особистості наратора, дискурс якого також значною мірою насичений епітетами. Вживаючи алюзію, метонімію, відокремлення, парадокс, персоніфікацію, клімакс, антитезу, іронію та конвергенцію, що разом із лексикою несуть в собі потужний прагматичний ефект, наратор формує свій словесний портрет та демонструє різні риси мовної особистості.

Отже, проведені дослідження дає підстави вважати мовну особистість наратора художньої автобіографії складним і багатостороннім поняттям, що поєднує в собі певні специфічні маркери та категорії як мовного, так і позамовного характеру.

Оскільки мовна особистість займає чільне місце серед проблем сучасної лінгвістики, перспективним є подальше дослідження даного поняття на матеріалі художніх автобіографій інших письменників.

Список використаної літератури

Список використаної літератури засвідчує обсяг опрацьованих теоретичних джерел (не менше 80 найменувань) – праць українських та зарубіжних науковців (не російських). Список праць потрібно розміщувати в алфавітному порядку (спочатку україномовні джерела, тоді іншомовні).

Список джерел ілюстративного матеріалу

Список джерел ілюстративного матеріалу містить перелік художніх творів, газетних статей, публікацій, промов, тощо, які слугували матеріалом для магістерської роботи.

Якщо у роботі було використано велику кількість (більше 5-ти) словників чи довідників, то можна виокремити *Список лексикографічних джерел* для зручності пошуку джерельної бази роботи.

Додатки

Додатки містять доповнення до викладеного у магістерській роботі матеріалу: великі за обсягом таблиці, малюнки, діаграми, ілюстрації, повний перелік фразеологічних одиниць, досліджуваних у роботі, ілюстрації перекладу великих текстових фрагментів, малюнки чи фотографії, повні скрипти художнього чи анімаційного фільму, тексти пісень, результати кількісного аналізу, тощо.

ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Обсяг	Обсяг основного тексту магістерської роботи становить 70-80 сторінок. До загального обсягу роботи не входять таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки, а також анотації, список літератури і додатки.
Інтервал	Кваліфікаційну роботу друкують у текстовому редакторі WORD на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу, без переносів.
Шрифт	Шрифт - Times New Roman, Кегль – 14
Поля	Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве: 30 – 25 мм, праве: 10 – 1,5 мм, верхнє: 20 – 25 мм, нижнє – 20 - 25 мм. Відступ абзацу – 1,25 см. Між абзацами інтервал – 0 пт «перед» і «після».
Нумерація сторінок	Нумерацію ставлять у верхньому правому кутку сторінки і починають зі сторінки, де розміщено зміст (номер сторінки - 2). Титульна сторінка й анотації не нумеруються.
Структура	Всі структурні частини роботи (зміст, вступ, розділ 1, розділ 2, висновки, список використаної літератури, додатки) слід починати з нової сторінки.

Заголовки структурних частин роботи друкують великими літерами жирним шрифтом і розміщують по центру сторінки: **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, ДОДАТКИ.**

Заголовки підрозділів (**1.1.**) друкують з нової сторінки звичайними літерами, жирним шрифтом, з інтервалом через рядок від тексту і розміщують відповідно до ширини тексту.

Заголовки підпунктів (**1.1.1.**) друкують на тій самій сторінці, звичайними літерами, жирним шрифтом в тому самому рядку, що й наступний текст, з інтервалом через рядок від попереднього абзацу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІРОНІЇ

1.1. Іронія в філософії, літературознавстві, лінгвістиці

Існує ряд універсалій, які властиві всім культурам світу і які є важливою складовою людського спілкування. Іронія належить до цього ряду універсалій. <...>

1.4.1. Теорія фреймів. Важливе місце у когнітивній лінгвістиці займають теорія фреймів і теорія концептуальної інтеграції, пік розвитку яких припадає на злам тисячоліть. <...>

Підтримуючи думку Ж. Фоконьє, Ш. Коулсон стверджує, що ментальні простори – це «тимчасові контейнери для відповідної інформації про конкретний домен» (Coulson, 2002: 21).

Порядок оформлення цитувань і покликань

При написанні кваліфікаційної роботи студент/ка повинні обов'язково давати внутрішньотекстові покликання на джерела, з яких використовується матеріал, ідеї, теоретичні підходи, тощо, тобто вся інформація, яка не належить автору роботи. Автор/ка повинні цитувати ті публікації, які здійснили визначальний вплив на сутність проведеної ними роботи, а також ті, які можуть швидко познайомити читача з більш ранніми працями, важливими для розуміння цього дослідження. Необхідно також належним чином вказувати джерела принципово важливих матеріалів, використаних у магістерській роботі, якщо ці матеріали не були отримані самим автором. Автори повинні чітко вказати джерела всієї процитованої або представленої інформації та належним чином оформити посилання на літературні джерела, що використані у роботі.

Недопустимим є представлення плагіату в якості оригінальної роботи та подання до захисту результатів чужих досліджень. Усі кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат. У випадках виявлення зазначених фактів недоброчесності робота не допускається до захисту.

Цитування та внутрішньотекстові покликання на джерела подаються відповідно до стилю ([APA](#)) з використанням дужок, наприклад: (Шевченко, 2007), (Davidson & Harrington, 2002). Якщо зазначається сторінка джерела, то вона подається через двокрапку (Шевченко, 2007: 123). У списку літератури обов'язково мають

зазначатися всі наукові джерела, прізвища авторів яких згадуються в тексті магістерської роботи.

При згадці імен і прізвищ науковців, думки яких цитуються в роботі, слід використовувати нерозривні пробіли між ініціалами та прізвищем (ctrl+shift+пробіл).

Оформлення списку використаної літератури

Список літератури оформлюється відповідно до вимог «[ДСТУ 8302:2015](#). Бібліографічне покликання. Загальні положення та правила складання», що вступив в дію 01.07.2016 року). За наявності у цитованих джерелах DOI слід зазначати цей цифровий ідентифікатор у відповідному покликанні.

Список літератури подається в алфавітному порядку без нумерації, спочатку україномовні джерела, тоді джерела латиницею. Перший рядок кожного посилання вирівнюється по лівій межі сторінки, а всі наступні рядки розташовуються з відступом вправо. Відступ має бути розміром у 5–7 пробілів або 1,25 см.

Забороняється цитування в тексті та внесення до списку літератури джерел, які опубліковані російською мовою.

Зразки оформлення літератури подано нижче:

Джерело	Приклад оформлення
Книги: Один автор	Бистров Я.В. <i>Англомовний біографічний наратив у вимірах когнітивної лінгвістики і синергетики</i> : монографія. Київ ; Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2016. 320 с. Бондаренко В. Г. <i>Історія України</i> . Львів, 2017. 153 с. Гурманова Л. І. <i>Релігієзнавство</i> : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ : ЦУЛ, 2017. 193 с.

Два автори	Білоус С. І., Корнійчук В. П. <i>Філософія освіти</i> : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2016. 176 с. Мороз І. С., Василенко Н. Ю. <i>Маркетинг</i> : конспект лекцій. Київ : Молодь, 2016. 102 с.
Три автори	Тарнавська Г. Я., Марценюк Н. С., Герасимова Т. М. <i>Фінанси</i> : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2017. 412 с. Пустовенко В. В., Максименко І. Л., Яким А.С. <i>Безпека життєдіяльності</i> : монографія. Харків : ХНПУ, 2017. 348 с.
Чотири автори	Інновації : навч. посіб. / Гуревич Д. Т.,Чекан О. С.,Грибан О. М., Макарова В. В. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 389 с. Вища математика : конспект лекцій / Ткачук Т.С. та ін. Київ, 2015. 82 с.
П'ять і більше авторів	Операційний менеджмент : підручник / С. М. Поплавська та ін. Київ : ЦУЛ, 2011. 267 с. Охорона праці : навч. посіб. / О. І. Подольська та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2017. 264 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	Веретенко В. В. <i>Міжнародний маркетинг</i> : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Марценюка. Київ, 2015. 374 с. Бутенко М. П., Качур В. П., Петренко С. В. <i>Психологія</i> : навч. посіб. / за ред. М. П. Дутко. Київ : ЦУЛ, 2017. 332 с.
Без автора	Етнографія : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Гарапка; уклад. А. І. Гарапка. Київ : ЦУЛ, 2018. 320 с. Міжнародні відносини : монографія / за ред. М. А. Березовського. Київ : ЦУЛ, 2016. 162 с.
Багатотомні і видання	Енциклопедія рослин / редкол.: І. М. Деркач та ін. Київ : ЦУЛ, 2016. Т. 8. 812 с. Дендрофлора України. В 12 т. Т. 2. Дикорослі та культивовані дерева і кущі. Вип. 1. Покритонасінні / Л.І. Перхоменко. Київ : Наукова думка, 2012. 200 с.
Автореферати дисертацій	Петров О. Г. <i>Музикотерапія</i> : автореф. дис. ... канд. псих. наук : 12.00.06. Київ, 2009. 40 с. Дойчик О.Я. <i>Ідіостиль Джуліана Барнса у лінгвоконцептуальному вимірі</i> : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Харків, 2012. 20 с.

Дисертації	<p>Петрук Л. А. <i>Дослідження статичного деформування складених тіл</i> : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Львів, 2004. 140 с.</p> <p>Винниченко О. М. <i>Контроль соціально-економічного розвитку промислових підприємств</i> : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Київ, 2018. 344 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с.</p> <p>Конституція України : станом на 1 жовтня 2017 р. / Верховна Рада України. Київ : Право, 2017. 93 с.</p> <p>Про вищу освіту : Закон України від 05.09.2016 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2016. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p>
Каталоги	<p>Історична спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Петров, О. В. Олійник. Харків, 2000. 64 с.</p> <p>Пам'ятки історії та мистецтва Закарпатської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Петрик та ін.; Упр. культури Закарпат. облдержадмін., Закарпат. іст. музей. Ужгород, 2003. 160 с.</p>
Частина видання: книги	<p>Якса А. П. Економічна політика держави. <i>Двадцять п'ять років з економічним правом</i> : вибрані праці. Харків, 2017. С. 205–212.</p> <p>Корнійчук Т. О. Методи активізації навчально-пізнавальної діяльності. <i>Педагогіка</i> : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Корнійчука. Київ, 2017. С. 195–197.</p>
Частина видання матеріалів конференцій (тези доповіді)	<p>Максименко Д. В. Методи оперативної діагностики виробничої діяльності підприємства // <i>Зростання ролі бухгалтерського обліку в сучасній економіці</i> : збірник тез та доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 21 лютого 2013 р.) / відпов. за випуск Мельничук Б.В. Київ, 2013. С.331–335.</p> <p>Цехмістров І. І., Перець І.П. Про бюджет. <i>Дослідження проблем в Україні очима молодих вчених</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>
Частина довідкового видання	<p>Павлик І. М. Право інтелектуальної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 683.</p> <p>Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. <i>Основи педагогіки освіти</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Дмитрука, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p>

<p style="text-align: center;">Частина періодичного видання (журналу, газети)</p>	<p>Кучеренко О. О. Конституційні права людини і громадянина // <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>Коваль Л., Коваль П. Переваги дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2017. Vol. 18, No 2. P. 109–118.</p>
<p style="text-align: center;">Електронні ресурси</p>	<p>Куцкір Я. С., Махно Б. А., Борислав С. Г. Трансформація науково-педагогічної системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006</p> <p>Україна очима дітей : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>Хміль І. О. Шляхи подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2016. № 3.– С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivvydamnya/vznu/juridichni/VestUr20_15v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p>

Оформлення ілюстративного матеріалу

Залежно від мети дослідження й матеріалу, ілюстративний матеріал в тексті можна подавати по-різному. Загальне правило щодо оформлення – ілюстративний матеріал подають курсивом, а важливі компоненти (лексеми, фрази) в ньому виділяють жирним шрифтом.

Якщо автор/ка роботи наводить багато прикладів, а тоді на їхній основі проводить узагальнення, то варто використовувати наскрізну нумерацію прикладів ілюстративного матеріалу в тексті. Якщо матеріалом обрано один художній твір, достатньо зазначати вкінці цитати номер сторінки, а якщо кілька творів (або, наприклад, статті),

слід вказувати в дужках автора, рік і сторінку (Барнс, 2009: 34).

Наприклад:

<...> Розглянемо деякі уривки з тексту:

(1) *“You may place considerable confidence in Mr. Holmes, sir,” said the police agent loftily. <...> It is not too much to say that once or twice, as **in that business of the Sholto murder and the Agra treasure**, he has been more nearly correct than the official force”* (с. 26).

(2) *For you, Mr. Merryweather, the **stake** will be some £30,000; and for you, Jones, it will be the man **upon whom** you wish to lay your hands”* (с. 26).

Сценарій «злочин – розслідування» часто мислиться як бізнес, справа, у якій можливі високі ставки та в яку залучені декілька зацікавлених сторін. Репрезентацію цієї структурної метафори бачимо в уривках (1), (2). Проекція корелятивного домену BUSINESS на референт CRIME мотивує також утворення метафори CRIMINAL IS A VALUABLE POSSESSION (фрагмент (2)) <...>

У роботах перекладознавого характеру ілюстративний матеріал варто подавати у вигляді таблиці, де зліва подається текст оригіналу, а справа – той самий уривок з тексту перекладу цільовою мовою, з подальшими коментарями безпосередньо під таблицею. Наприклад:

<...>

“ <i>Pixie-haired</i> gorgeous girl dislikes authority and can’t help but fall for a boy she knows is trouble”	« <i>Короткострижена вродливиця</i> не визнає авторитетів і несамохіть закохується в хлопця, від якого самі проблеми»
--	---

В українському перекладі використано гіперонім, на відміну від англійського варіанту *pixie-haired*, який має вужче значення (**тактика узагальнення**), на граматичному рівні – тактика зміни щільності, а саме **послаблення** – *pixie-haired gorgeous girl* передано за допомогою двох одиниць *короткострижена вродливиця*. Незбереження щільності **компенсується** збереженням емотивного значення, завдяки використанню культурного еквівалента – *вродливиця*. <...>

Таблиці. Малюнки. Діаграми

Таблиці, малюнки (ілюстрації, схеми) невеликого розміру можна розміщувати в тексті роботи.

Назву **таблиці** розміщують зверху над таблицею, по центру сторінки. Над назвою таблиці справа пишуть Таблиця і зазначають її номер, де перша цифра – номер розділу, а друга цифра – порядковий

номер таблиці у розділі, наприклад: Таблиця 2.4. На всі таблиці мають бути покликання в тексті, наприклад: «у табл. 2.4.», «див. табл. 2.4.». Великі таблиці, які займають більше, ніж одну сторінку, варто розміщувати у Додатках. Приклад оформлення таблиці:

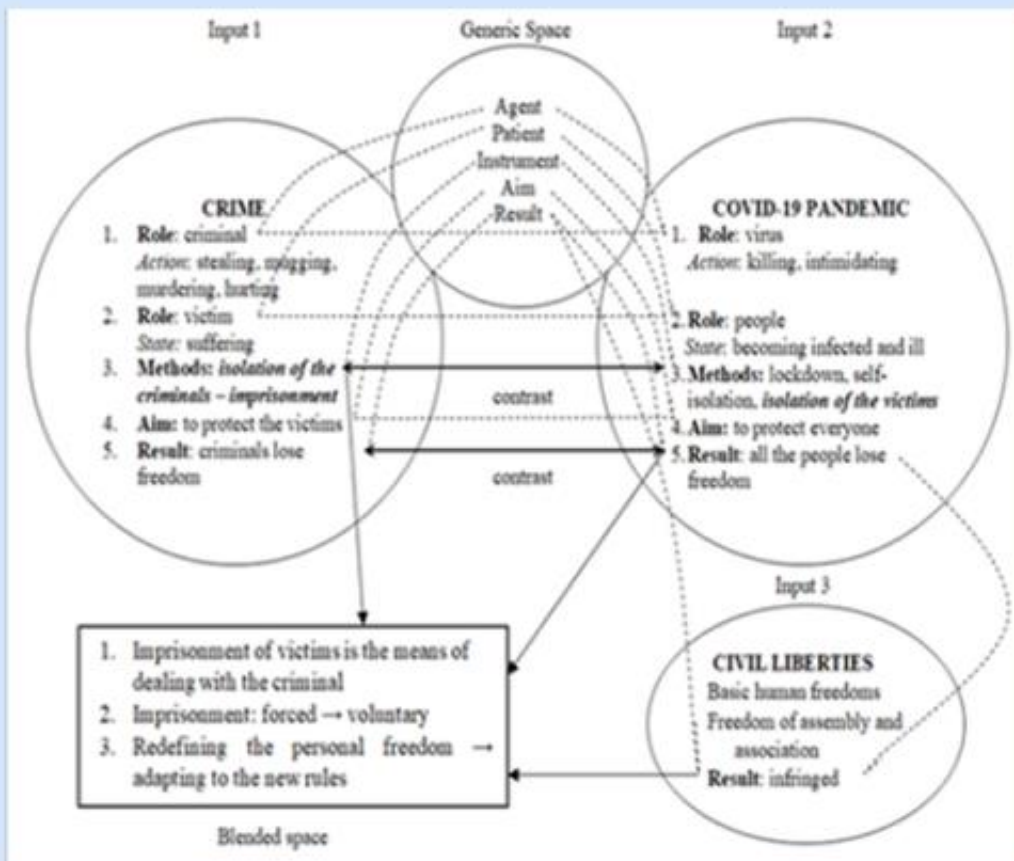
Таблиця 2.4.

COVID-19 IS A TEACHER: перехресне мапування

Source Domain: PERSON (TEACHER)	Target Domain: COVID-19
teaching	gaining new knowledge on medical solutions and strategies
knowledge and skills	flexibility, adaptability, decisiveness
students	people
classroom	local outbreak
school	planet
teacher qualities: strict	severity of the virus
life-long learning	necessity of altering medical decisions

Малюнки (ілюстрації, схеми) слід розміщувати в тексті, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. У тексті обов'язково має бути покликання на малюнки, наприклад: «на мал. 2.4.». Назву малюнків розміщують знизу, вирівнюючи по центру сторінки. Перед назвою малюнка пишуть Мал. і зазначають номер, де перша цифра – номер розділу, а друга цифра – порядковий номер малюнка у розділі, наприклад: Мал. 2.4.

Наприклад:

Мал. 2.5. Мережа концептуальної інтеграції COVID-19 is CRIMINAL

Діаграми, зазвичай, відображають результати кількісних підрахунків емпіричних даних, тому їх найдоцільніше розміщувати у додатках. Назви діаграм також пишуть знизу, по центру, наприклад: Мал. 2.6.

Додатки

Додатки розміщують після списку використаних джерел у порядку появи покликань на додаткові матеріали у тексті роботи. Кожен додаток повинен починатися з наступної сторінки.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, у верхньому правому куті сторінки.

Заголовок додатка друкують угорі по центру сторінки з великої літери окремим рядком. Текст кожного додатка, за необхідності, може бути поділений на розділи і підрозділи, пункти, підпункти, які нумерують у межах кожного додатка. Наприклад, А.1., А.2., тощо. Малюнки, ілюстрації, схеми, розміщені у додатку, нумерують відповідно до послідовності додатка, наприклад: Мал. А.1. Якщо в магістерській роботі є лише один додаток, то він позначається Додаток А.

Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому куті зазначається **Продовження Додатка А**. На останній сторінці наведеного додатку зазначаємо: **Закінчення Додатка А**.

ДОДАТКИ

Додаток А

Скрипт анімаційного фільму *ICE AGE*

АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час написання магістерської роботи студенти обов'язково повинні апробувати результати власних досліджень – брати участь у студентських конференціях з публікацією тез доповіді. Результати роботи обговорюються також на звітній конференції студентів ПНУ ім. В. Стефаніка, за підсумками якої найкращі доповіді публікуються у щорічному студентському збірнику «Єврика».

Вимоги до написання і оформлення тез доповіді на конференції

Зазвичай, тези доповідей обсягом 2-5 сторінок подаються в електронному вигляді (файл у форматі Word, шрифт Times New Roman, кегль 14) англійською або українською мовою на електронну адресу відповідального секретаря конференції. На першій сторінці зверху посередині вказується назва секції, назва статті великими літерами, нижче – прізвище та ім'я автора, курс та підрозділ, де навчається автор, прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь, вчене звання. Завершує тези список використаних джерел до 6-ти пунктів. Разом із публікацією подається відгук наукового керівника з завіреним підписом (сканований файл у форматі pdf). Файл з публікацією називають за прізвищем автора, наприклад: Makarenko T.O._tezy.

Вимоги до написання і оформлення статей

Статті у фахових виданнях України студенти можуть публікувати у співавторстві з науковими керівниками. Зазвичай, до написання і оформлення фахової статті зазначають такі вимоги: авторські рукописи мають бути оформленими відповідно до державних стандартів і відповідати вимогам Постанови ВАК України No 7-05/1 від 15.01.2003 р.: «...приймати до друку лише наукові статті, які мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор; виокремлення невивчених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі» ([Бюлетень ВАК України, No 1, 2003](#)).

Технічні вимоги до оформлення статей:

- Обсяг публікації – не менше 10 сторінок (зазвичай, 12).
- Поля: нижнє, верхнє, лівє, правє – 2 см.
- Редактор: MS Word.
- Гарнітура: Times New Roman, кегель (розмір) 14, інтервал – 1,5.
- Сторінки статті не нумеруються, текст набирається без переносів, шрифт звичайний, абзацний відступ 1,25 см, ілюстративний матеріал подається в тексті курсивом. Цитати і

визначення термінів беруться в лапки, наприклад («Наратив – це...»). Чітко диференціюються знаки дефіса (-) і тире (–).

- Першою наводиться анотація мовою, якою написана стаття. Перед анотаціями українською, англійською мовами розміщується назва статті, прізвище автора (авторів) та інформація про нього (них) відповідною мовою.
- Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми тощо) нумеруються у межах статті і супроводжуються підмалюнковими підписами. Наприклад: Мал. 1. Розміщення дейктичних опозицій у тривимірному просторі.
- Цифровий матеріал може оформлюватись у таблиці, які теж нумеруються в межах статті і супроводжуються назвою над таблицею по центру.

Структура фахової статті

УДК (зліва)

НАЗВА СТАТТІ (по центру)

Ім'я та прізвище автора (по центру)

науковий ступінь, вчене звання (за наявності, по центру, курсивом)

місце роботи / навчання (по центру, курсивом)

електронна адреса (по центру, курсивом)

ORCID ID (обов'язково, курсивом)

Scopus Author ID (за наявності, курсивом)

Wed of Science Researcher ID (за наявності, курсивом)

Анотації та ключові слова українською та англійською мовами (кожна по 1800 знаків, не менше 230 слів; 12 кегль, інтервал 1, курсив).

Ключові слова (5-7 слів чи словосполучень; 12 кегль, інтервал 1, курсив).

Текст статті включає такі необхідні елементи (з окремого рядка, з абзацним відступом):

1. **Вступ** (розкривається актуальність дослідження; здійснюється постановка проблеми та аналіз попередніх досліджень і публікацій; формулюються мета і завдання).
2. **Матеріал і методи дослідження** (висвітлюється процедура теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження).
3. **Результати та обговорення** (викладається основний матеріал так, щоб була зрозумілою суть теоретичного та/або емпіричного дослідження; дискусії щодо висвітленої проблематики).
4. **Висновки** (здійснюється узагальнення результатів, передбачаються перспективи подальших досліджень).

Список літератури і References (не нумеруються та друкуються 12 кеглем, міжрядковий інтервал 1). За необхідності подаються **Джерела ілюстративного матеріалу**.

Вимоги до оформлення покликань на використані джерела в тексті статті

Цитування та внутрішньотекстові покликання на джерела подаються відповідно до стилю ([APA](#)) з використанням дужок, наприклад: (Шевченко, 2007). Якщо зазначається сторінка джерела, то вона подається через двокрапку (Шевченко, 2007: 123). У списку

літератури обов'язково мають зазначатися всі наукові джерела, прізвища авторів яких згадуються в тексті статті.

Вимоги до оформлення списку літератури

Список літератури оформлюється відповідно до вимог «[ДСТУ 8302:2015](#). Бібліографічне покликання. Загальні положення та правила складання», що вступив в дію 01.07.2016).

References оформлюється відповідно до міжнародного стандарту [APA](#) (*American Psychological Association Style*), що можна зробити на сайті автоматичного формування покликань Citation Machine:

<http://www.citationmachine.net/apa/cite-a-book>

Для транслітерації україномовних джерел у списку **References** можна використовувати онлайн транслітератор <http://www.slovnyk.ua/services/translit.php> або Стандартну українську транслітерацію (Постанова Кабінету Міністрів України «Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею» від 27 січня 2010 р. № 55).

Принципи етики автора наукової публікації

Автори статті повинні надавати достовірні результати проведених досліджень. Свідоме подання помилкових або сфальсифікованих даних неприйнятне. Автори повинні гарантувати, що результати дослідження, викладені в поданому рукописі, повністю оригінальні. Запозичені дані мають бути оформлені з обов'язковим зазначенням автора і першоджерела. Плагіат у будь-яких формах є неприйнятним. У статті мають подаватися покликання на роботи, які мали значення при проведенні дослідження.

Приклад оформлення статті

УДК 811.111'37'42

**ФРАКТАЛЬНА МЕТАФОРА LIFE IS A STORY В
БІОГРАФІЧНОМУ НАРАТИВІ**

Іван Франківський

кандидат філологічних наук, доцент,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ORCID ID 0000-0003-3619-3882

ivan.frankivskyi@pnu.edu.ua

У статті розглянуто.....

Ключові слова: фрактал, концептуальна метафора, ...

**FRACTAL METAPHOR LIFE IS A STORY IN BIOGRAPHICAL
NARRATIVE**

Ivan Frankivskyi

PhD in Linguistics, Associate Professor,

Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

The article deals with.....

Key words: fractal, conceptual metaphor, ...

1. Вступ

Текст статті.....

Література

Бабелюк О.А. Стилiстичнi засоби i прийоми крiзь призму лiнгвосинергетики. *Вiсник Київського національного лiнгвiстичного унiверситету. Серiя Фiлологiя*. 2010. № 14(1). С. 7–21.

Бистров Я. *Англомовний біографічний наратив у вимірах когнітивної лінгвістики і синергетики* : монографія. Київ ; Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2016. 320 с.

References

Babeliuk O.A. (2010). Stylistychni zasoby i pryiony kriz pryzmu lnhvosynerhetyky. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho lnhvistychnoho universytetu. Serii Filolohiia*, 14(1), 7–21. (In Ukrainian)

Bystrov Ya. (2016). *Anhlomovnyi biohrafichnyi naratyv u vymirakh kohnityvnoi lnhvistyky i synerhetyky*: monohrafiia. Kyiv; Ivano-Frankivsk: Vydavets Kushnir H.M. (In Ukrainian)

ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Графік виконання магістерської роботи

- Вересень – визначення теми
- Жовтень-січень – написання першого (теоретичного розділу). Здати перший розділ науковому керівнику необхідно до 15.02.
- Початок березня – попередній захист першого розділу роботи.
- Березень-квітень – написання одного підрозділу основного розділу і підготовка по ньому виступу на науковій конференції.
- Травень-червень – завершення написання другого розділу роботи. Здати другий розділ науковому керівнику необхідно до 30 червня.
- Червень-серпень – повне завершення обох розділів роботи і підготовка публікацій до кінця вересня.
- Кінець вересня – початок жовтня – попередній захист другого (практичного) розділу роботи.
- Жовтень-листопад – написання вступу і висновків, формування списку використаної літератури та оформлення роботи. Перевірка роботи на плагіат.
- Грудень – публічний захист магістерської роботи.
- Орієнтовний графік звітів про стан підготовки магістерської роботи на засіданнях кафедри у березні, червні та жовтні.

Попередній захист теоретичного розділу

На початку другого семестру відбувається попередній захист теоретичного розділу магістерської роботи. Студенти доповідають за підсумками роботи над теоретичною частиною у секціях за тематикою і напрямом досліджень. На цьому етапі теоретичний розділ має бути повністю завершений, попередньо вчитаний науковим керівником. На попередній захист на розгляд комісії подається роздрукований зміст роботи і перший розділ з підписом наукового керівника і коментарем щодо рівня готовності розділу. За підсумками попереднього захисту до протоколу вносяться відповідні висновки щодо готовності студента/студентки продовжувати роботу над магістерським дослідженням і працювати над практичною частиною. Залежно від рівня готовності, теоретичний розділ може бути відправлений студентіві/студентці на доопрацювання впродовж 1 місяця з наступним звітом науковому керівникові.

Виступ на попередньому захисті триває до 5 хвилин. Студенти готують презентацію, де на слайдах відображають основні пункти теоретичного розділу і ключові терміни й поняття, які використовуються у роботі.

Попередній захист практичного розділу

На початку третього семестру відбувається попередній захист практичного розділу магістерської роботи. Студенти доповідають за підсумками роботи над практичною частиною у секціях за тематикою і напрямом досліджень. На цьому етапі практичний розділ має бути

повністю завершений, попередньо вчитаний науковим керівником. На попередній захист на розгляд комісії подається роздрукований зміст роботи і другий розділ з підписом наукового керівника і коментарем щодо рівня готовності та самостійності практичного розділу. За підсумками попереднього захисту до протоколу вносяться відповідні висновки щодо готовності роботи і її допуск до перевірки на плагіат. Після завершення роботи над практичною частиною, за умови відповідного рішення комісії попереднього захисту, студенти завершують оформлення роботи (формулюють вступ, висновки, список літератури). На підставі неналежного виконання практичної частини роботи, розділ може бути відправлений студентові/студентці на доопрацювання впродовж 1 місяця з наступним звітом науковому керівникові.

Виступ на попередньому захисті триває до 5 хвилин. Студенти готують презентацію, де на слайдах відображають основні пункти практичного розділу, власні результати самостійного практичного дослідження мовного матеріалу.

Рекомендації щодо підготовки презентацій

Як на попередніх, так і на основному захисті студентам необхідно готувати мультимедійну презентацію результатів своєї роботи для кращого сприйняття і наочності. При підготовці мультимедійної презентації слід дотримуватися певних правил та рекомендацій щодо її оформлення:

- слайди мають бути оформлені в одному стилі,

- слід дотримуватися правил пунктуації та орфографії й уважно вчитати слайди, щоб на них не було помилок,
- кольори потрібно обирати комфортні для очей, не більше трьох кольорів на одному слайді,
- слід обрати найбільш комфортне для очей поєднання кольорів шрифту і фону, фон не має заважати сприйняттю матеріалу,
- не варто обирати складні шрифти, які важко читати на відстані, розмір шрифту має бути не менше 18пт,
- слайди не варто перевантажувати текстом (до 8 рядків), кожен слайд має відображати одну думку (чи ключовий момент),
- можна поєднувати текст з ілюстраціями (відеовставками), залежно від матеріалу магістерської роботи,
- не варто зловживати анімацією при переходах на наступний слайд, слід продумати поступову появу тієї чи іншої інформації на слайді і використовувати анімацію там, де це доречно,
- презентуючи результати виконання практичного розділу, доцільно показати на слайдах ілюстрації мовного матеріалу, усно коментуючи здійснений аналіз цього матеріалу. Якщо ілюстрації довгі, не варто їх зачитувати під час виступу, доцільніше звернути увагу слухачів на певні фрагменти і прокоментувати,
- презентацію слід синхронізувати із виступом і перед захистом провести репетицію виступу, щоб вкластися в відведений час (не більше 5-ти хвилин на попередньому захисті розділу, не більше 10 хвилин на публічному захисті магістерської роботи),
- перший слайд обов'язково має містити інформацію про тему роботи, автора, наукового керівника. Наприклад:

**«Стратегії і тактики відтворення
комічного в українському перекладі
(на матеріалі художнього фільму
Easy Virtue)»**

Виконала: студентка групи А(м)-21

Канц С.-М.Б.

Науковий керівник:

к. ф. н., доц. Дойчик О.Я.

- наступні слайди повинні містити інформацію про мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження. Далі автор/ка структурує викладення інформації на свій розсуд, дотримуючись такої логіки послідовності: теоретичне підґрунтя → практичне застосування методики → висновки.

Документи, які подаються на публічний захист

Не пізніше ніж за два тижні до публічного захисту на кафедру подаються такі документи:

- роздрукована та переплетена магістерська робота,
- диск із магістерською роботою, прикріплений до внутрішнього боку палітурки магістерської роботи,
- відгук наукового керівника,

Інститут, факультет _____ іноземних мов _____

Кафедра _____ англійської філології _____

Спеціальність, освітній рівень 035 Філологія, 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, другий (магістерський) рівень вищої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
англійської філології

Протокол №__ від _____ р.

Завідувач кафедри _____ Бистров Я.В.
(підпис) (прізвище, ініціали)

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

_____ (прізвище, 59ім'я, по батькові)

Тема роботи « _____ »

Керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Дата видачі завдання _____ вересня _____ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

п\п	Назва етапів роботи	Термін виконання	Примітка
1.	Підготовчий етап. Вибір теми дипломного дослідження.	вересень 20__ р.	виконано
2.	Визначення мети і завдань дипломної роботи. Обґрунтування актуальності теми дослідження.	жовтень 20__ р.	виконано
3.	Складання плану роботи. Визначення предмета та об'єкта дослідження.	жовтень 20__ р.	виконано
4.	Аналіз наукових джерел з теми дослідження.	листопад 20__ р.	виконано
5.	Теоретичне обґрунтування проблеми дослідження. Написання першого розділу.	грудень-березень 20__ р.	виконано
6.	Попередній захист першого	березень 20__ р.	виконано

	розділу		
7.	Процедура проведення та аналіз результатів дослідження.	березень-квітень 20__ р.	виконано
8.	Написання другого розділу.	травень-червень 20__ р.	виконано
9.	Попередній захист другого розділу.	жовтень 20__ р.	виконано
10.	Робота над висновками. Оформлення списку літературних джерел.	жовтень 20__ р.	виконано
11.	Перевірка на плагіат	листопад 20__ р.	виконано
12.	Рецензування дипломної роботи.	листопад 20__ р.	виконано
13.	Складання тексту виступу та презентації.	грудень 20__ р.	виконано

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ВИКОНАННЯ РОБОТИ				
Критерії оцінки та бали				Максимальна оцінка у балах
1. Формулювання базових понять роботи (актуальності, об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження, теоретичного і практичного значення)				
об'єкт, предмет, мета і завдання та інші базові поняття дослідження у «Вступі» сформульовані некоректно	окремі обов'язкові поняття у «Вступі» роботи відсутні	базові поняття дослідження сформульовані нечітко	усі базові поняття дослідження сформульовані чітко	5
0	1-2	3-4	5	
2. Логічність структури та її відповідність темі роботи, повнота у розкритті теми				
робота не розкриває заявлену тему	зміст та структура не відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням, робота ґрунтується на ненаукових положеннях	зміст та структура частково або загалом відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням, але мають місце невідповідності між назвами розділів (підрозділів) і заявленою темою	зміст та структура загалом відповідають назві роботи, визначеній меті та поставленим завданням; усі питання теми висвітлено з оперттям на фундаментальні положення сучасної науки	5
0	1	2-3	4-5	

3. Методологічний апарат дослідження і аналіз наукових джерел				
робота не має дослідницького характеру, базується на некоректному використанні методів дослідження; аналіз наукових джерел поверхневий; аналіз стану проблеми здійснено за навчальною літературою та застарілими джерелами	робота має дослідницький характер, але базується на не завжди коректному використанні методів дослідження; аналіз стану проблеми здійснено без урахування зарубіжних джерел	робота має дослідницький характер, базується на коректному використанні доцільних методів дослідження; аналіз стану проблеми здійснено за новітніми вітчизняними і зарубіжними джерелами		5
1	2-3	4-5		
4. Стиль, грамотність, логічність викладу				
робота написана зі значною кількістю допущених орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок; із великою кількістю некоректних цитувань	робота написана українською літературною мовою з незначною кількістю допущених помилок	робота написана грамотно, українською літературною мовою без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок		5
1-2	3-4	5		
5. Якість оформлення роботи				
оформлення роботи не відповідає встановленим вимогам	оформлення роботи відповідає встановленим вимогам, але допущено окремі некоректності (у т.ч. технічні огріхи)	оформлення роботи повністю відповідає встановленим вимогам		5
1-2	3-4	5		
6. Аргументованість висновків, їх відповідність одержаним результатам, ступінь самостійності				
робота містить запозичення з інших джерел і виконана без дотримання	робота має компліятивний характер (2); робота є частково	робота містить неповні висновки, які не впливають з практичної	результати дослідження чітко сформульовані, належно	7

етики та академічної доброчесності (0); відсутні висновки як результати дослідження, або вони не є конкретними та не ґрунтуються на положеннях роботи (1)	самостійним дослідженням заявленої проблеми (3)	частини дослідження (4); робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не є належно аргументованими та чітко викладеними (5)	обґрунтовані; робота є самостійним дослідженням (6); результати дослідження мають теоретичне і практичне значення; робота є цілком самостійним дослідженням (7)	
0-1	2-3	4-5	6-7	
7. Апробація роботи				
апробація роботи (виступ) на звітній науковій конференції студентів факультету іноземних мов	наявність 1 наукової публікації з участю в конференції (у т.ч. звітної наукової конференції студентів факультету іноземних мов)	наявність 2 наукових публікацій (тези або стаття) (у т.ч. у співавторстві)	наявність більше двох наукових одноосібних публікацій (статей)	5
1	2-3	4	5	
8. Співпраця з науковим керівником та участь у попередніх обговореннях (захистах) роботи* (*ваговий коефіцієнт – 2)				
робота не подавалася на попередні обговорення (захисти) або студент не з'являвся на попередні захисти без поважної	робота підготовлена без погодження з керівником або подана на кафедру з порушеннями встановлених строків	робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання студент не погоджував свої	на всіх етапах виконання роботи студент виконував завдання за погодження їх з керівником; робота була	5

причини		дії з науковим керівником	вчасно подана на кафедру у готовому вигляді	
0	1	2-3	4-5	
9. Оцінка рецензента				
незадовільно	задовільно	добре	відмінно	3
0	1	2	3	
РАЗОМ				50
ЗАХИСТ РОБОТИ** (**ваговий коефіцієнт – 2)				
1. Чіткість, логічність, послідовність, лаконічність викладу матеріалу				
доповідь про основні результати дослідження нечітка; порушена логічність, послідовність, лаконічність викладу матеріалу	доповідь про основні результати дослідження змістовна, прочитана за текстом	доповідь про основні результати дослідження змістовна, проголошена вільно		5 _____
1	2-3	4-5		
2. Компетентність учасника у веденні дискусії, вичерпність відповідей на запитання членів ЕК та зауваження й рекомендації рецензента				
студент не в змозі відповісти на поставлені запитання, неспроможний аргументувати положення роботи	студент допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи	студент дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює	студент дає правильні та чіткі відповіді на всі запитання, правильно аргументує власну позицію	5 _____
1-2	3	4	5	
3. Power Point презентація				
Power Point презентація відсутня	Power Point презентація є невдалою, що нівелює залучення зорового і слухового каналів сприйняття інформації	Power Point презентація вдало доповнює виступ студента на захисті роботи		5 _____
0	1-3	4-5		

4. Ступінь розуміння студентом предмету та об'єкту дослідження, здатність чітко пояснити процедуру аналізу та продемонструвати самостійність дослідження			
студент не в змозі чітко та аргументовано пояснити хід дослідження, плутається у базових поняттях	студент спорадично та несистемно пояснює процедуру дослідження, часто користується текстом роботи/виступу для відповіді на запитання, що може свідчити про несамотійність або часткову самотійність автора	студент вільно оперує основними поняттями та теоріями, задіяними у роботі, для відповідей на запитання, зрідка користується текстом роботи, не потребує допомоги наукового керівника чи інших осіб для пояснення роботи	5 _____
0-1	2-3	4-5	
5. Якість представлення практичних здобутків у роботі та висновків			
у доповіді/презентації недостатньо висвітлено практичні здобутки та висновки, або ж вони носять загальновідомий характер та не відповідають профілю наукового дослідження	у доповіді/презентації несистемно та хаотично представлені практичні здобутки та висновки, результати дослідження недостатньо відповідають ступеню наукового характеру роботи	у доповіді/презентації широко представлені практичні здобутки та висновки, результати дослідження свідчать про ретельність проведеного аналізу, висновки мають науковий характер	5 _____
0-1	2-3	4-5	
РАЗОМ			50
ЗАГАЛОМ			100

ПРОЦЕДУРА ПУБЛІЧНОГО ЗАХИСТУ

Захист магістерської роботи відбувається на засіданні Державної екзаменаційної комісії і є публічною науковою дискусією з дотриманням вимог наукової етики. У дискусії можуть брати участь викладачі кафедри, студенти, присутні стейкхолдери. Під час захисту ведеться протокол засідання ДЕК.

До захисту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, подали на кафедру магістерську роботу у визначений термін, отримали позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. Магістерська робота, яка не відповідає вимогам щодо змісту та оформлення, написана без дотримання затвердженого плану, не містить матеріалів конкретного дослідження теми, обґрунтованих висновків та результатів, а також не має рецензій наукового керівника та рецензента, до захисту не допускається.

Процедура захисту:

- виступ студента/студентки (за регламентом, не більше 10 хвилин) із презентацією власного наукового дослідження,
- дискусія за темою роботи (запитання до студента/студентки) від членів ДЕК, викладачів, студентів, присутніх на захисті,
- оголошення відгуків наукового керівника та рецензента магістерської роботи,
- відповідь студента/студентки на зауваження і рекомендації, зазначені у відгуках,
- прикінцеве слово студента/студентки,
- висновок комісії щодо оцінки роботи за критеріями розділу «Захист роботи».

ДОВІДКОВІ МАТЕРІАЛИ

- Бюлетень ВАК України, №1, 2003 Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України. URL: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/bul_vak.pdf
- Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. Київ ДП «УкрНДНЦ» 2016. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>
- Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>
- Наказ МОН № 40 від 12.01.2017 р. Про затвердження вимог до оформлення дисертації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
- Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>
- Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>
- Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>
- Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». URL: <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/02/pryklady-oformlennja-bibliografichnoho-opysu-zhidno-dstu-8302.pdf>
- APA Style Reference Examples. URL: <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples#textual-works>